

Сыарата
3 харчы.

Кыһыл площадка Пиэрибэй Маайдаабы демонстрация

Улаарта тутуу бэйгэ саана бийнги. Ина дойдубут нэлээн нэлээн нэлээн хардылымыр. Бэйгэги Нэзрибэй Мэйэй советский дэоннор бийнги обшествобэи олодун бэйгэ оруттарин синарды. далайныах хорон билаанырны олохх нэлэергэ толору эр нэлээн нэлээн.

1985 снл исторический музей Устардавы кирби-
тнтен революционий
вларынмылар ахсангара
садаланар. Бу уларын-
тар партия нодуаэбнел-
лел мотулуенунан донор
дыанардаах, тымны-
лаах улаларынн алохтэ
иллэримлар. Үлэнттар
дуугуруу камнээди эл-
дэл сыныаны ннар снл-
внн, сарыннарын шон-
рен, бэйэлэрин дылалы-
ны дингнээх хаһайын-
нан, бэйэлэрин билгнн-
уонна нэлэр камнээтэр
олук уурааччыларынан са-
мннылар. Улам дингнээ
уонна мүүһүрен нһэр де-
мократизация, аһотас бу-
дуу проестара, Советтар
дентснэй ороолларын эд-
дүтэр түһөрүн, актнмн-
каны ээбдигнрннгэ, но-
руот уйгурун үрдэтннгэ
туһайылаһыбыт сорунуу-
лаах дьһаһаһа оһч мн-
тннэн буолаллаа.

Пшарибой Машадаады сарсарда Москва энэ нэгддэ уонна эдэр-пэда, Кыһыл алошарай — Ленин Маркс, Ф. Энгельс, В. И. Ленин материэлтэра, кетэ-реда бэстэки үлэиттэр государстволарын амбле-малара — сирэп уонна отуа. Сенатый башный — ССРС Гербта, Кремль эркинэрин кыйа — бы-рааттыы союзнай респуб-ликалар Гербалара, на-ционналар орименнар араастара. Сасыы тылал-абых аалай бэлаахтар-ынан төгүрүтүмүт ССРС Государствый бэлаадын таһымнара.

Сарсымарда 10 кешени
В. П. Ленин мавзолейин
Книг тирбузатыгар «Че-
лыстан» Гомбачев М. С.,
Воронников В. И., Зайков
Д. Н., Лисачев Е. К., Ме-
дведев В. А., Никитов В.
П., Рыжков Н. И., Слют-
ков Н. И., Чебриков В. М.,
Шеварднадзе Э. А., Яков-
лев А. Н., Бирюкова А.
П., Влазов А. В., Луня-
нов А. Н., Маслюков Ю.
Д., Разумовская Г. П., Та-
лыгина Н. В., Язов Д. Т.,
Бакланов О. Д. тахсаллар.

Быралхыншык талары
хвандыгы инаналлах бод
дох арылар. Ол кызыттан
площадка столица ори
йуоннарын догонналары
на дредлер. Колонналар
кынаралары—сэмей уюна
на добуналах. Хас бир
дин кыпчык ойдовор транс
спараннарга уюна пани
ларга Москва улакит кол
лективистар СССР XXVII
сыйына уюна Бүтүн Союз
талар XIX партконферен

чил бийсгэрчлэлийн хийдэд олоххо нийлэрчлэлийн туунаа хэсгээр. Уларга тууа аяар-тууа энергия сүтгэн мийтгэн, дийнор тал дийалаттэн арахсбат буоларын сийлэрчлэлийн үрдүк бүтэцтэй түүмэрчлэлийн тэнгэрчлэлийн дүүдүүрчлэлийн үсгэлтэй.

«Улэнт инициативын хаарцахтыг нормативтар суух буулдуунарт» дэгн этэр столица Пролетарский оройсунун транспарану. Бу транспарану судног ойлорочу Москва олохтоохторо күүлэчиг күүлээн аастылар. Бюрократтары саралыг талдар лозунг уонча нарыатура соторутаагыта предпринимега буолбут тутан көрдөрөр. Ол түгүһүгэ үлэ коллективна бүтүнүү түрүнэн бэйэтэ быраабын көмүсүлбүтэ.

Бырааһыннык иенинээр күүнүргэ предпринимстволарыгар быһыллы бастаан сайа «Луч» серийлаах теплоход Болдьоһун иенинэ хоньдалан бүттэ. Ууга боруобалааһын иенинтөн судно Иртыһаары өрүс парокот стөютүгэр барыада. Кини анала — пассажирдары өтөннө таһаары таһыа. Ууга диринник тиирбэ, сымсата бу судунта ыраах Сибирь көхсөтүгүн хонь көмө соххотуһун хааччыларга эрэтөөх транспортун буюуларын кыбыр үкөстөр Москва харабылы тутарчыларга кыи сири социалист улардыан тутуу стөтөтүһүн көтөхтүт. СССР ИК нууун тутардыкы (1989 с.) Плениумун быһарыһаларыгар дьыала илэстэтиннэ.

Кызыл плаюндар устун Перовский оройуонун районнагытар Москва — Сортировочный депо коллектига ааста. Мөмө 70 жыл аманда-ергүтөр. 1919 жыл аагытар коммунистический улэ чини хамсаанын үсөкөбита. В. И. Ленин кубуотунуңкутары «улуу бачкымынан» ааттыын паттаабыста.

Билгиг дийддүгт эй-
лэх болтингата аан дай-
ду бүтүүнүүтүн үрдүнэн
билгиги «уларгата тутуу»
днэн айдебүлү кытта
дүүрөлөнөр. Планета
Москваттан качтасингиги
бары байланыш илрээ-
нэри тохтоотууга уонна ому
хаарчтаагынга туула-
быллыбыт көгүлээһиннэр
модун кыахтарын ылда.
«Коммерсия» днэн ому-
тала түргэниик туттууга
киндэ. Бу тыл билгиги
бийлэхэ обороннай кыам-
талары мээлэх сыйларга
тууаныны байланыш.
Бу эинэ — биримэ ба-
нэ, уларгата тутуу эратын
үтүө саалааһына.

Демонстрациялар башлангандагы көпчүлүктөгүлөрү -- М. В. Хрущев

аатынан Москвагаары мас-
сыланыы өҕүрөр завод
представителлэре. Пред-
принтне арыаҥа суох өҕө-
хунтара көрүүгө маддьаар
табаардарын быһымынан
маталыһыыларда эмэс ки-
роллэр. Оссө биир сыл
анараа өртүгэр Пиэрибей
Маайдаагы репортажка,
төһө да бааһарыттан иһин.
бу албан ааттаах рабочай
коллективтэ ааттыы "Вах
суора. Кини "вочта дьаа-
лыга" дьин ааттанара.

Грежданский промыслынын обшона салгаларыттан мотун ушуга бардуустанга айбулдуга. Быйыл СССР байырагы предпритиеларыга 27 миллион салгаларыттан обшондууда. Ол ичрег туттар табаларынын улгай кээминин 7,5 бырынынгар таттылар. Хайына-уяз билигин билиги обшоннай комплексыг 40 бырынынга айлау хайына-уяз. Обшон М. В. Хруничев патшан завод коллективинин илар абаг буулаха, иини бы-ылгы сал бутурутуга 20,5 мол. сал, айлау бардуукуяны обшон таттыларга.

[illegible]

Москва олохтоохторун быраанынныктаагы хаамыллара 2 маас көннүз салынан барча. Демонстрацияны бутаанк ишенимдарын көннүттөн Кызыл площадька эналды туугаччылар килдидилэр. Кинилэр көннүлэртити — физкультуниктар.

Быраанынчылык бүтөтүнчү таарым биллелен фендер-дар дуораанынчылар. Пеш-шадь бүтүнүтүнчү устан-үтүс сүүлүнчү элэр гүн-нестар устан акор беттер-кордоруулар сакалалча-Кинилер кэрэ көстүүлөр-талынаах ормонналар-онороллор. Уоттаах-содон-ноох спорттивий үтүкүү-холоруктуу артында. Бу-эдр савс сапатыты-устан эрл саргылаа-саанын элени, Пнэрибай-Мааны айкалылар.

(CCTA).

БЫРААҢНЫҢ
ҮРДҮК ҮӨРҮҮТЭ

[illegible]

Дэон ардас суол спор-
тивной оюушуударга-
былардаабынга, гырыа
бырадынга, саргыны
ыгыга, салхымаага,
дубанка, мас тэрдэ
ылыгылар, о. д. а. —
күстэрин- ылахтарын
тургуустулар. Кыһы-
лаахтар аналлаах би-
лэстэрин, күһүлүн
бэлэстэринээр, сорохто-
тэбүрүөннүү түрүн оһу-
ныдаан ойдулар.

Атыга-эргэнге общественная абылык тэрилтэлэрэ, бирдэнэлээн дьон кооперативтар кы

Нэһилиэнньэ биэрэпиһин
барыллааһын түмүктэрэ

ССРС - Госкомстата.
1989 жыл - тохсундуга
жыттылыбын ийгилене
Бүтүн Союзтаады биэр
ийин барыллаабын ту
мүктөрүн ырытан оңор
до.

Бүтэн Союзтаагм бие рэвэгс нэрдөрөрүүлэн, бу дымд тохууны 12 нүүгэр Советский Союз нэ биллэнэньтэн ахсана 286 мөл. 717 тнхынхынэ найнхэ тэгнэстэ. 1979 сылга нхтхылыгыг бие рэвэгс жөннхтэн уон сыл нхгэр дойду найнхынэ нэтэ 243 мөлхүүнэ жөннхтэн абатор 9.3 бхрхынхынэ н улсатта.

Куорат нэһилиэнньэҕэ 1979 сылы нэтичэ тэҥнэтэххэ 25,2 мөлүүнү миннэн улаатта. Ол мин-
тэр бодотун миннээн ах-

саана улаатыыта — 14,0 мөлүбүөн, миграциялан суурентаа уоһа тыа сириг пууштарыг куораттарга уларытылган улаатыыта — 10,6 мөлүбүөн киһи.

Эр дон ажсаана 135,5 мөл. дөхтөр—151,2 мөл. нийнэхэ тэнгэ нэлдэр, 35 саяастахтаргэн сэвсгэлэн дөхтөлдэр ажсаанага эр хонгорон эх

саянчара эр дэондог, эх-
саянчарыттан эрбэх. Итг-
эр дэон нэһилиэнэһэтэ
олуутун үрдүк таһымыт-
тан тутулунтаах. Оттон
ара сыстаах дэондог

Өнү тайнынан сэрнэ, сыл-
ларыгтар улахан сүтүнтэр
содууларга эбидээр.

1989 сэл сарлагынхныг
сар дөндүтэ 2193 куорат
баар. Онтон мэдүүлсн
асарыттан ордук кини нэ
билиэннэлээдэ — 57. ол
хингар 23 куорат мөлү
бүүнтөн тахса кини нэ
билиэннэлээдэ.

1989 сылда издیلیн-
ыа Бүтүн Союзтаагы
биринчи түмүктөрүн
туунан СССР Госком-
статын ийитинизинде те-
лору «Правда», «Извес-
тия», «Советскяя Рос-
сия», «Социалистичес-
кая индустрия», «Совская
жизнь», «Экономическая
газета», «Труд» уонч
республикатаагы хыһа-
тарга баччатыт.

(ECTA).

★ «Дьэз кэргэн» программа ★

Дуоһунастаах элбэх, үлэлээччи абыһах

Чураччы сельсовет Союзтун исполкомун ийинээ-ди сокуоннай саастарын ситэ илин оҕолору кытта үлэлээр комиссия (председатель исполкома секретаря Т. П. Карпова) коммунистический аарыт сыллаахха оройуон ийинээ-ди төрүттөлөөр оҕуһаах кытта үлэлээр сүрүтү-нүүр 11 советтар талы-лыбыттар. Ийинлэр кол-лектив оҕуһаах дьэз кэргэннэригэр, төрө-нүүтөр оҕо ийинтэрин ордун билэ-көрөн дьары-тайылыгыгар, комму-нистический аарыт сыллаахха оҕуһаах кытта үлэлээр сүрүтү-нүүр 11 советтар талы-лыбыттар. Ийинлэр кол-лектив оҕуһаах дьэз кэргэннэригэр, төрө-нүүтөр оҕо ийинтэрин ордун билэ-көрөн дьары-тайылыгыгар, комму-нистический аарыт сыллаахха оҕуһаах кытта үлэлээр сүрүтү-нүүр 11 советтар талы-лыбыттар.

Комиссия аарыт сыллаахха оҕуһаах кытта үлэлээр сүрүтү-нүүр 11 советтар талы-лыбыттар. Ийинлэр кол-лектив оҕуһаах дьэз кэргэннэригэр, төрө-нүүтөр оҕо ийинтэрин ордун билэ-көрөн дьары-тайылыгыгар, комму-нистический аарыт сыллаахха оҕуһаах кытта үлэлээр сүрүтү-нүүр 11 советтар талы-лыбыттар. Ийинлэр кол-лектив оҕуһаах дьэз кэргэннэригэр, төрө-нүүтөр оҕо ийинтэрин ордун билэ-көрөн дьары-тайылыгыгар, комму-нистический аарыт сыллаахха оҕуһаах кытта үлэлээр сүрүтү-нүүр 11 советтар талы-лыбыттар.

то оҕуһаах кытта үлэлээр сүрүтү-нүүр 11 советтар талы-лыбыттар. Ийинлэр кол-лектив оҕуһаах дьэз кэргэннэригэр, төрө-нүүтөр оҕо ийинтэрин ордун билэ-көрөн дьары-тайылыгыгар, комму-нистический аарыт сыллаахха оҕуһаах кытта үлэлээр сүрүтү-нүүр 11 советтар талы-лыбыттар. Ийинлэр кол-лектив оҕуһаах дьэз кэргэннэригэр, төрө-нүүтөр оҕо ийинтэрин ордун билэ-көрөн дьары-тайылыгыгар, комму-нистический аарыт сыллаахха оҕуһаах кытта үлэлээр сүрүтү-нүүр 11 советтар талы-лыбыттар.

дас төрөһүүтү эрэ эрэй-мүтэ буолбатах, ол ойун-тойун туһунан сымдан кыһаарыт сыллаахха оҕуһаах кытта үлэлээр сүрүтү-нүүр 11 советтар талы-лыбыттар. Ийинлэр кол-лектив оҕуһаах дьэз кэргэннэригэр, төрө-нүүтөр оҕо ийинтэрин ордун билэ-көрөн дьары-тайылыгыгар, комму-нистический аарыт сыллаахха оҕуһаах кытта үлэлээр сүрүтү-нүүр 11 советтар талы-лыбыттар.

★ Хаһаайынны харабынан ★ ЫАЛ—ОЛБУОРУНАН, ТЭРИЛТЭ—БАЗАТЫНАН

Ыал хаһаайынна хайда-хыт, дьэз кэргэннэригэр, төрө-нүүтөр оҕо ийинтэрин ордун билэ-көрөн дьары-тайылыгыгар, комму-нистический аарыт сыллаахха оҕуһаах кытта үлэлээр сүрүтү-нүүр 11 советтар талы-лыбыттар. Ийинлэр кол-лектив оҕуһаах дьэз кэргэннэригэр, төрө-нүүтөр оҕо ийинтэрин ордун билэ-көрөн дьары-тайылыгыгар, комму-нистический аарыт сыллаахха оҕуһаах кытта үлэлээр сүрүтү-нүүр 11 советтар талы-лыбыттар.

на, хаһаайынны хайда-хыт, дьэз кэргэннэригэр, төрө-нүүтөр оҕо ийинтэрин ордун билэ-көрөн дьары-тайылыгыгар, комму-нистический аарыт сыллаахха оҕуһаах кытта үлэлээр сүрүтү-нүүр 11 советтар талы-лыбыттар. Ийинлэр кол-лектив оҕуһаах дьэз кэргэннэригэр, төрө-нүүтөр оҕо ийинтэрин ордун билэ-көрөн дьары-тайылыгыгар, комму-нистический аарыт сыллаахха оҕуһаах кытта үлэлээр сүрүтү-нүүр 11 советтар талы-лыбыттар.

★ Вэйэбит бөһүөлэктит—бэйэбит тупсарыахтаахпыт ★

ТУЛАЛЫР ЭЙГЭНИ ХАРЫСТЫАХХА

Бийиги олоһор Чурач-чыт салгыттар оройуон ийинээ-ди сокуоннай саастарын ситэ илин оҕолору кытта үлэлээр комиссия (председатель исполкома секретаря Т. П. Карпова) коммунистический аарыт сыллаахха оҕуһаах кытта үлэлээр сүрүтү-нүүр 11 советтар талы-лыбыттар. Ийинлэр кол-лектив оҕуһаах дьэз кэргэннэригэр, төрө-нүүтөр оҕо ийинтэрин ордун билэ-көрөн дьары-тайылыгыгар, комму-нистический аарыт сыллаахха оҕуһаах кытта үлэлээр сүрүтү-нүүр 11 советтар талы-лыбыттар.

мүтүкчэлаах тыһаан, та-лаһаан ийинтэрин ордун билэ-көрөн дьары-тайылыгыгар, комму-нистический аарыт сыллаахха оҕуһаах кытта үлэлээр сүрүтү-нүүр 11 советтар талы-лыбыттар. Ийинлэр кол-лектив оҕуһаах дьэз кэргэннэригэр, төрө-нүүтөр оҕо ийинтэрин ордун билэ-көрөн дьары-тайылыгыгар, комму-нистический аарыт сыллаахха оҕуһаах кытта үлэлээр сүрүтү-нүүр 11 советтар талы-лыбыттар.

тын харыстыахпыт. Вэйэбит үрөхтөр, үрү-йэлэр уутуйан кыһаа-рыт сыллаахха оҕуһаах кытта үлэлээр сүрүтү-нүүр 11 советтар талы-лыбыттар. Ийинлэр кол-лектив оҕуһаах дьэз кэргэннэригэр, төрө-нүүтөр оҕо ийинтэрин ордун билэ-көрөн дьары-тайылыгыгар, комму-нистический аарыт сыллаахха оҕуһаах кытта үлэлээр сүрүтү-нүүр 11 советтар талы-лыбыттар.

С. И. Нестерен сал-гыттар 5 ийинтэрин ордун билэ-көрөн дьары-тайылыгыгар, комму-нистический аарыт сыллаахха оҕуһаах кытта үлэлээр сүрүтү-нүүр 11 советтар талы-лыбыттар. Ийинлэр кол-лектив оҕуһаах дьэз кэргэннэригэр, төрө-нүүтөр оҕо ийинтэрин ордун билэ-көрөн дьары-тайылыгыгар, комму-нистический аарыт сыллаахха оҕуһаах кытта үлэлээр сүрүтү-нүүр 11 советтар талы-лыбыттар.

Бу оройуон Карл Маркс аатынан уонна Су-буруускай аатынан сов-хозтар ийинтэрин ордун билэ-көрөн дьары-тайылыгыгар, комму-нистический аарыт сыллаахха оҕуһаах кытта үлэлээр сүрүтү-нүүр 11 советтар талы-лыбыттар. Ийинлэр кол-лектив оҕуһаах дьэз кэргэннэригэр, төрө-нүүтөр оҕо ийинтэрин ордун билэ-көрөн дьары-тайылыгыгар, комму-нистический аарыт сыллаахха оҕуһаах кытта үлэлээр сүрүтү-нүүр 11 советтар талы-лыбыттар.

Бийиги хаһаайынны-тын сага устулуубу-тун ийинтэрин ордун билэ-көрөн дьары-тайылыгыгар, комму-нистический аарыт сыллаахха оҕуһаах кытта үлэлээр сүрүтү-нүүр 11 советтар талы-лыбыттар. Ийинлэр кол-лектив оҕуһаах дьэз кэргэннэригэр, төрө-нүүтөр оҕо ийинтэрин ордун билэ-көрөн дьары-тайылыгыгар, комму-нистический аарыт сыллаахха оҕуһаах кытта үлэлээр сүрүтү-нүүр 11 советтар талы-лыбыттар.

А. ЗАХАРОВ, сэрэн, үлэ ветерана.

Редация сурукка
отдела.

